

**SZKOLENIE
STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW OSP
CZĘŚĆ I**

TEMAT 1

**Organizacja ochotniczych straży pożarnych,
ochrony ludności w tym ochrony
przeciwpożarowej**

Autor: Robert Łazaj

Podstawy Prawne Funkcjonowania OSP

Ochotnicza Straż Pożarna
działa na podstawie:

- Ustawy z 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach
- Ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej
- Statutu Ochotniczej Straży Pożarnej.

Cele i Zadania OSP

Głównymi celami i zadaniami OSP są:

1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom
2. Udział w akcjach ratowniczych
3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych

Cele i Zadania OSP c.d.

4. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej i oświatowej
5. Działania na rzecz ochrony środowiska
6. Wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych

Cele i Zadania OSP c.d.

Zadania i cele Ochotnicza Straż Pożarna realizuje przez:

1. Organizowanie swoich członków do działalności na rzecz ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności
2. Przedstawianie organom władzy samorządowej i administracji rządowej wniosków w sprawach ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa
3. Organizowanie zespołu ratowniczego

Cele i Zadania OSP c.d.

4. Prowadzenie szkolenia ratowniczego
5. Organizowanie młodzieżowej i kobiecej drużyny pożarniczej
6. Organizowanie zespołów świetlicowych, bibliotek, orkiestr, teatrów amatorskich, chórów, sekcji sportowych i innych form pracy społeczno-wychowawczej
7. Organizowanie zawodów sportowych

Obowiązki Ratownika OSP

Do obowiązków ratowników OSP zaliczamy:

- wykonywanie rozkazów i poleceń dowódców,
- niezwłoczne stawianie się w wyznaczone miejsce na zarządzony alarm,
- sprawdzanie sprzętu i wyposażenia przydzielonego do obsługi,
- zaangażowanie w wykonanie powierzonego zadania bojowego,

Obowiązki Ratownika OSP c.d.

- uzyskanie niezbędnego wykształcenia,
- przestrzeganie zasad i przepisów BHP,
- wykonywanie badań lekarskich,
- dbanie o powierzony sprzęt i wyposażenie oraz mienie OSP,
- dbanie o dobre imię OSP oraz wykazywanie się koleżeństwem i zrozumieniem wobec kolegów.

Uprawnienia Ratownika OSP

Do uprawnień ratowników OSP zaliczamy:

- zapewnienie badań lekarskich,
- zapewnienie niezbędnych środków ochrony osobistej,
- wypłacenie ustalonego ekwiwalentu pieniężnego za udział w akcjach i ćwiczeniach,

Uprawnienia Ratownika OSP c.d.

- ochrona prawna w czasie wykonywania zadań i obowiązków ratownika OSP,
- świadczenie odszkodowawcze z tytułu wypadku w czasie działań ratowniczych i ćwiczeń,
- ubezpieczenie od wypadków zaistniałych w czasie wykonywania zadań statutowych,
- zapewnienie umundurowania i dystynkcji.

Wymagania stawiane ratownikom OSP

- Wiek 18 – 50 lat.
- Wykształcenie, co najmniej pełne podstawowe.
- Dobry stan zdrowia potwierdzony zaświadczeniem lekarskim.
- Wyszkolenie pożarnicze:
  - podstawowe strażaka ratownika
  - uzupełniające w związku z pełnioną funkcją
  - samokształcenie doskonalące.

Wymagania stawiane ratownikom OSP c.d.

Cechy osobiste:

- odporność na stres – opanowanie i spokój w sytuacjach trudnych,
- zdyscyplinowanie i zaangażowanie oraz poczucie odpowiedzialności,
- zdolność podejmowania szybkich decyzji,
- stanowczość i konsekwencja w realizacji powierzonego zadania,
- koleżeństwo i kultura osobista oraz wrażliwość na nieszczęście ludzkie.

Ochrona Przeciwpozarowa

Ochrona przeciwpozarowa:

polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 3) prowadzenie działań ratowniczych.

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

Krajowy System Ratowniczo - Gaśniczy stanowi integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą, w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

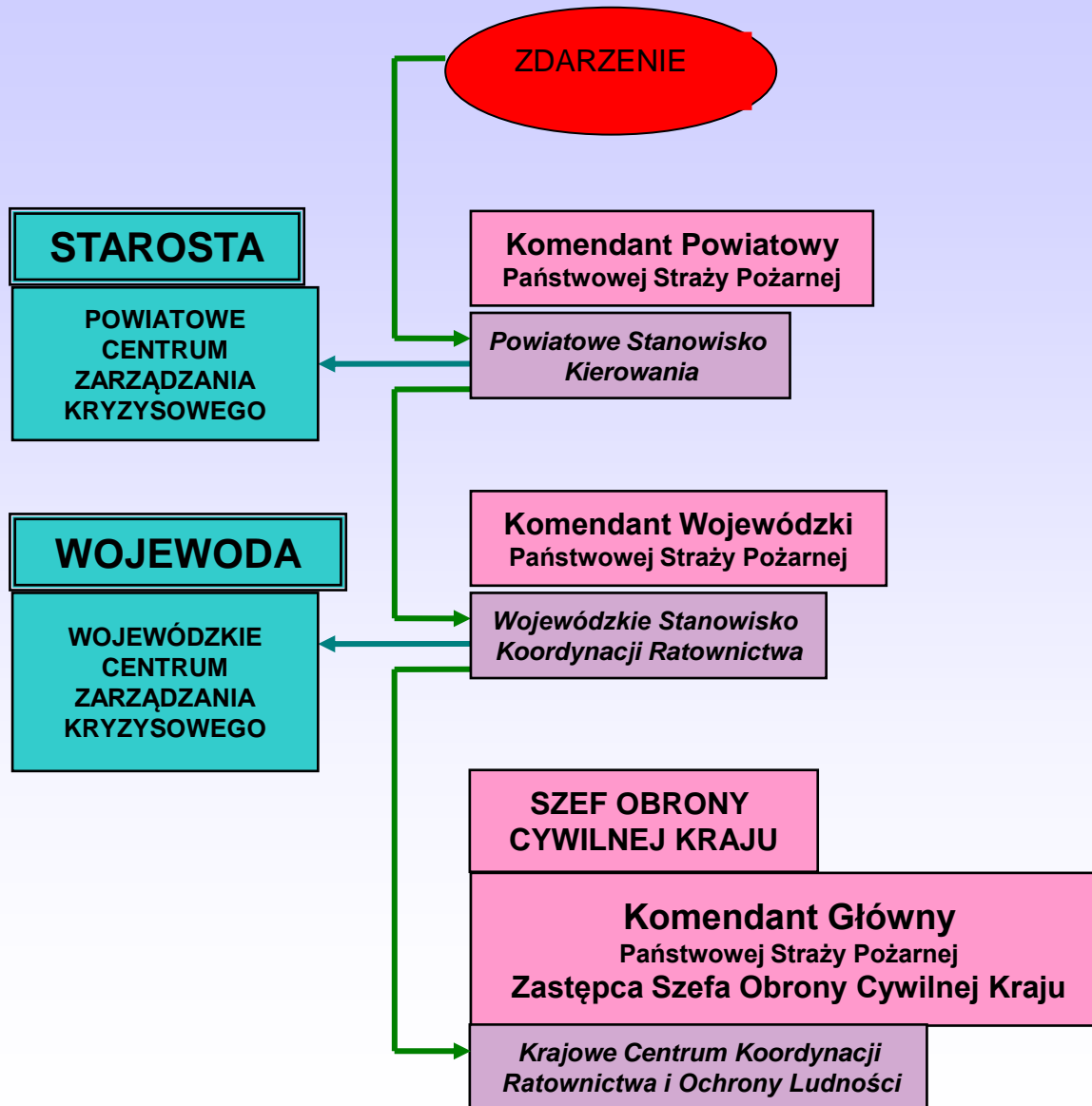
System ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych.

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy c.d.

Celem funkcjonowania Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego jest ochrona życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez:

- walkę z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi,
- ratownictwo techniczne,
- ratownictwo chemiczne,
- ratownictwo ekologiczne,
- ratownictwo medyczne.

Schemat organizacyjny KSRG

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

Na poziomie powiatowym system tworzą:

- 1) komenda powiatowa Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) jednostki ochrony przeciwpożarowej mające siedzibę na obszarze powiatu włączone do systemu,
- 3) powiatowy zespół do spraw ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa,
- 4) włączone do systemu inne służby, inspekcje, straże i instytucje,
- 5) specjaliści w sprawach ratownictwa i inne podmioty, włączeni do systemu w drodze umowy cywilnoprawnej.

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

Na poziomie wojewódzkim system tworzą następujące podmioty systemu:

- 1) komenda wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) wydzielone siły i środki z poziomów powiatowych stanowiące wojewódzki odwód operacyjny,
- 3) ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej,
- 4) wojewódzki zespół do spraw ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa,
- 5) krajowa baza sprzętu specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej.

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

Na poziomie krajowym system tworzą następujące podmioty systemu:

- 1) Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) wydzielone siły i środki z wojewódzkich odwodów operacyjnych stanowiące centralny odwód operacyjny,
- 3) szkoły Państwowej Straży Pożarnej,
- 4) krajowe bazy sprzętu specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej,
- 5) jednostki badawczo-rozwojowe ochrony przeciwpożarowej.

Wykorzystano:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej. Dz.U. Nr 81, poz. 351 z 1991 r. Art.1.,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Dz. U. Nr 111, poz. 1311 z 1999 r. §2.,
- Regulamin Organizacyjny Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP zatwierdzony uchwałą nr 95/18/2004 Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP z dnia 16 grudnia 2004r.
- Wzorcowy Statut Ochotniczej Straży Pożarnej, www.ospchabowka.rabka.com.pl.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ